

Plan mot kränkande behandling

Essviks förskola

Ansvarig rektor: Anna-Karin Lundin

Bitr. rektor: Helena Näslund

Giltighetstid: 2024-01-01 – 2025-01-01

1. Syfte och bakgrund

Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en plan mot kränkande behandling är att barn ska skyddas mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande årsplan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetssätt

Vision: *”Att låta barnen utvecklas i en kreativ miljö som utmanar till lärande”.*

Förskolans verksamhet ska genomsyras av ett tillåtande klimat där vi värnar om allas lika värde. Tillit till att alla kan men gör på olika sätt, där inget sätt är bättre än det andra. Barnen har inflytande i verksamhetens utformande och vet att deras åsikter har betydelse. Alla som besöker oss ska känna sig respektfullt bemött samt uppleva att vi alltid försöker ge mer än det förväntade. Förskolan är en demokratisk mötesplats där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet och där vi tillsammans tar ansvar för en hållbar utveckling. Alla har ansvar för att ett gott arbetsklimat råder och för verksamhetens utformande och innehåll. Verksamhetens ledord; hanterbarhet – begriplighet - meningsfullhet (KASAM).

Återkommande insatser som vi arbetat med: Vi har arbetat med att förändra miljöerna. Vi fortsätter med vårt arbete med att lyfta fram och fokusera på barnens styrkor, intressen och förmågor. Vi delar in barnen i mindre grupper. Vi arbetar med ett Temainriktat arbetssätt. Vi introducerar nyanställda i värdegrundsarbetet.

3. Kartläggning av risker

Risk/riskområde	Underlag som identifierat risk	Antagande om orsak
Ytterområden ute	Pedagogers observation/dokumentation av kartläggning av gården.	Pedagogernas fördelning över hela gården. Stor yta för pedagoger att vara på. Om ej pedagogerna är i dessa delar av gården.
Ytterområden inne	Pedagogers observationer/dokumentation av kartläggning av verksamheten.	Pedagogerna behöver vara på flera olika ställen i miljöerna. För många barn på för liten yta.

		Att pedagoger inte alltid finns nära barnen.
--	--	--

4. Utvärdering av genomförda insatser

Planerad insats	Resultat av insatsen	Utvärdering av insatsen
Staketet flyttades i november 2022, så att området bakom kullen ej längre finns kvar.	Ej längre ett riskområde för rymning och kränkningar.	Tryggheten och säkerheten har stärkts.
Önskemål Ht-23 att en del av skogen ska inkluderas i gården.	Ej genomförd insats och går därför inte att utvärdera	När det blir genomfört ökar möjligheten att vara i en lugn miljö vilket vi tror kommer att öka välbefinnandet hos barn och pedagoger
Utemiljö som ger fler lekstationer.	Barnen delar upp sig i mindre grupper om det finns fler stationer. Det blir då lättare för barnen att samspela och undersöka.	Pedagogerna utmanar barnen i deras lek och ser att det behöver finnas fler miljöer.
Värdegrundsarbete.	Barnen hjälper varandra och olikheter är en tillgång.	När pedagogerna är nära barnen och stöttar dem skapar det ett bra klimat. Pedagogerna är förebilder för barnen.

5. Handlingsplan: mål och åtgärder

Mål med åtgärden	Konkreta åtgärder	Effekter som vi vill uppnå med åtgärden	Hur uppföljningen ska ske. Ansvarig för åtgärden
Skapa trygghet och inkludering.	Att pedagogerna använder sitt förhållningssätt som goda förebilder	Allas lika värde och utrymme i lek och ta. Lika bemötande utifrån kön.	Uppföljning och utvärdering på reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.
Att medvetet stärka allas känsla av tillhörighet och värde för en god arbetsplats.	Dagligen stödja barnen i att samspela, kompromissa och bearbeta konflikter. Vår strategi är att reda ut hela händelsen förloppet.	Att barnen får lyckas och att olikheter tas tillvara.	Uppföljning och utvärdering på reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.
Att arbeta utifrån rektors Ledarplan	Kartläggning och observation av miljön	Att alla får samma möjlighet till	Uppföljning och utvärdering på

med Värdegrund, Kommunikation och Hälsa.	och barnens samspel med varandra.	utrymme och integritet.	reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.
Hållbar utveckling	Att skapa en dagsrytm med både vila och aktivitet.	Färre konflikter och större möjlighet att lära och utvecklas.	Uppföljning och utvärdering på reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.
Att se, stärka och utmana alla barns individuella styrkor.	Har skapat miljöer inne och ute utifrån barnens intressen och behov.	Att alla barn hittar miljö och material som stärker och utmanar dem till att prova nya områden och material.	Uppföljning och utvärdering på reflektionstiden på varje avdelning. 2 ggr/termin gemensamt på förskolan.

6. Delaktighet

Utifrån barnens ålder och mognad har de inflytande över sin dag och har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Vi lyssnar in barnens tankar och idéer när vi iordningställer lekmiljöer. Vi hjälper/påminner/stöttar varandra vid konfliktlösning.

7. Förankring

På Apt får pedagogerna en uppstart, inför kommande arbete, genom att arbeta med Mål och åtgärder. Uppföljning/utvärderings dokument kommer att finnas tillgänglig i vår drive, så att det blir ett levande dokument. Barnen kommer att vara delaktiga genom samtal/reflektioner. Vårdnadshavare informeras om vårt förebyggande arbete och har tillgång till planen via hemsidan.

8. Rutiner för akuta situationer

Rutiner när barn kränker barn.

- Den som får vetskap om en händelse kontaktar rektor.
- Genomgång av faktainsamling.
- Kontaktar vårdnadshavare.
- Anmälan görs vid behov i Stella.
- Rektor är ansvarig för kartläggning/utredning.
- Upprätta tid för uppföljning och utvärdering.

Rutiner när vuxen kränker, trakasserar eller diskriminerar barn

- Rektor utreder och ansvarar för dokumentation, uppföljning och kontakt med barnets vårdnadshavare.
- Anmälan går vidare till huvudman och i vissa fall kontaktas fackliga representanter.

Bilaga: definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

- **Kön**

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet, det vill säga tillhörande kvinnligt eller manligt kön. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön.

- **Könsöverskridande identitet eller uttryck**

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

- **Etnisk tillhörighet**

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

- **Religion eller annan trosuppfattning**

Skolan/förskolan får inte missgynna någon elev/barn på grund av hans eller hennes religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddhism, ateism eller agnosticism.

- **Funktionsnedsättning**

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller begåvningsmässiga och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel- och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. *Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrande.*

- **Sexuell läggning**

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuellitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

- **Ålder**

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Direkt diskriminering känns igen genom att likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekats tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet *sexuella trakasserier* innebär ett handlande av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Anm.: Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan till exempel ske genom skolans regler, undervisning och läroböcker.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/förskolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

- Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

- Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

- Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

- Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

Anna-Karin Lundin och Helena Näslund

231130

